

Daniel Moreno Roldán

Caca banal

Amb la col·laboració d'@attractive_smithers

04.02 – 20.04.25

Barcelona Producció 2025

En l'àmbit digital es fa servir el terme *shitposting* per descriure una mena de contingut que, a primera vista, sembla irrellevant, absurd, de factura tosca; rústic, en dirien alguns. Mems, collages, animacions pròpies, renderitzacions matusseres, mescles extremes i de vegades arbitràries, poden semblar un munt de soroll entròpic per a l'ull no expert. Es tracta d'una expressió artística àmplia i massiva que configura una gran part del trànsit social d'internet. Els seus precursors són probablement el dadaisme i l'àmplia cultura fanzinera, DIY underground de la segona meitat del segle XX. De fet, ens plantejem si el *shitposting* és alguna mena d'arquetip: quan ens movem fins als antics escriptors romans, ja hi trobem figures com Marcial, que es queixa dels *trolls* i els plagiadors que guixen les parets de les ciutats amb els seus versos. En una de les primeres manifestacions d'internet, la xarxa Usenet, creada per Tom Truscott i Jim Ellis l'any 1980, el *shitposting* va transformar el que pretenia ser un sistema de taulars descentralitzat amb finalitats acadèmiques en un espai caòtic i ingovernable on, entre d'altres, grups d'usuaris mafiosos passaven l'estona publicant-hi missatges que simplement deien "meow", pel simple plaer caòtic de fer-ho.

En aquesta exposició, Daniel Moreno Roldán fa un exercici d'arqueologia digital per mostrar com un cert contingut banal propi de les xarxes socials va molt més enllà d'allò merament caòtic. De quina manera també ha estat (i és) utilitzat àmpliament com a eina d'organització i activisme social, com alhora ha estat absorbit pel món corporatiu i com aquest aparent flux innocu d'informació ha configurat en gran manera l'imaginari ideològic de les generacions més joves.

No hi ha dubte que el *shitposting* és l'univers artístic amb més volum de producció per segon. Cada instant

es generen milers o milions de posts amb vocació artísticopolítica diletant d'alguna mena que el món de l'art més selectiu en poques ocasions contempla. El centre de l'exposició és una instal·lació audiovisual composta de televisors "obsolets" i una projecció central que sincronitza una selecció de contingut banal viralitzat amb una sèrie d'animacions protagonitzades per uns éssers curiosos que fan de guia: una planteta, un pacient en teràpia psicològica i alguna figura sorprenent més. Totes les pantalles són en format 9:16, propi dels mòbils, entorn natural de la caca banal. Aquesta planteta i aquest pacient psicològic presenten els temes i després podem veure'n exemples a les pantalles.

El visitant observarà que els temes han estat classificats segons una taxonomia particular. Tenim, per exemple, un bloc titulat "La banalitat en temps de la desesperació", en què s'exploren pràctiques de *shitposting* amb fins socials a la xarxa Tik Tok. O bé el bloc titulat "La reivindicació com a tendència", en què s'examina el perill que les plataformes monetitzin l'activisme i el fagocitin dins del sistema, desactivant-lo. Aquests títols de secció es presenten en pantalla amb un disseny que evoca certes campanyes de publicitat de l'empresa MediaMarkt, que s'ha apropiat de l'estètica *shitposting* per promocionar els seus productes a les xarxes de manera més efectiva.

Tenim, doncs, una antologia narrada del *shitposting* (en termes estrictament etimològics, "una selecció de flors") que n'il·lumina múltiples aspectes: la naturalesa mordaça, sarcàstica, virulenta, irreverent. Però aquesta exposició, sobretot, il·lumina la funció essencial del *shitposting* com a eina política. Encara que l'activisme digital nascut al fòrum 4Chan a través de grups abstractes com Anonymous s'ha servit del *shitposting*

per fer accions contra corporacions o situacions d'abús de poder, sembla que són la ultradreta i les grans corporacions les que han entès millor com es pot utilitzar aquesta mena de contingut per elaborar propaganda atractiva i subliminal. De fet, amb el lema "ultradreta ultradivertida" i a través del *shitposting*, la ideologia conservadora propaga el seu pensament, potser de manera més eficaç i penetrant que en altres llocs.

Al mateix temps, es vol reflexionar entorn de la distància i la desconexió abismals que hi ha entre els estàndards de l'art contemporani i la valoració d'aquest tipus d'art massiu i lliure en la justa mesura. Pel mateix motiu, Daniel Moreno Roldán ha volgut reivindicar i elevar aquesta forma de creació tel·lúrica. No només com a explorador i arqueòleg, sinó també com a creador, ja que al seu currículum hi observem com, amb els anys, ha passat de treballar en projectes d'art contemporani pur a elaborar animacions i vídeos divertits per a xarxes (que, en última instància, com veiem aquí, acaben sent alhora projectes d'art contemporani). En un context en què prop del 50 % dels continguts que hi havia a internet l'any 2013 ja han desaparegut, aquesta exposició és rellevant com a punt de partida per a una arqueologia d'allò digital en la dimensió més popular, que s'ha de fer abans que els discos durs perdin la integritat o els servidors de les corporacions decideixin esborrar dades històriques.

La presència a la sala del col·lectiu @attractive_smithers ens permet observar in situ com es fabriquen continguts d'aquesta naturalesa, la vocació potencialment política i alhora diletant dels quals és manifesta. (Em sembla que *diletant* és una paraula precisa i feliç, fins i tot necessària, en aquesta era d'odi i censura.) @attractive_smithers són un grup de gent que, organitzant-se a través de grups de WhatsApp, produeix mems de manera prolífica que pengen massivament a Instagram. El seu contingut va des de la broma interna més hermètica fins a la mofa tonta cap als dirigents polítics del context barceloní. Per a aquesta exposició, han establert el taller en una de les capelles. Al llarg de la mostra, treballaran davant del públic en la confecció de postals i fanzins, i simularan les dinàmiques creatives habituals i col·lectives que executen en el dia a dia.

A més, a la sala s'hi ha instal·lat també una emissora de ràdio pirata que s'utilitzarà per a l'emissió per FM de dues activitats públiques: un pòdcast amb Estela Ortiz i Proyecto UNA, i un nou episodi de l'*Infrashow* de Miguel Noguera.

El mateix ús de la ràdio i dels televisors de tub busca connectar amb una posició de decreixement (tecnologia senzilla, autogestionada, descentralitzada) i oferir una tesi, una inclinació de l'autor per la recuperació i la intensificació de l'activisme a través d'aquests mitjans "aparentment" innocus. Diem "aparentment" ja que la propaganda dirigida a través del *shitposting* ha demostrat un poder de transformació política decisiu i, alhora, entròpic. Crida l'atenció, a més, el contrast entre la dimensió acceleracionista turbocapitalista, en què s'insereix el *shitposting*, i la part més punk i DIY d'aquesta exposició, en què s'adopten mitjans de comunicació gairebé tradicionals, *slow*, com ara una emissora de ràdio construïda amb materials obsolets d'altres dècades.

En l'era en què l'internet mort dominat per bots i agents d'IA prolifera, és necessari preservar i condensar els espais humans de resistència, ja que l'efecte i el poder que tenen sobre la societat són avui molt més penetrants del que suggereix la seva dimensió etèria. Finalment, cal celebrar la dimensió irònica, feliç, de l'art de Daniel Moreno Roldán. Lluny de pretenciositats opaques, aquest full de sala s'anul·la a si mateix tan bon punt el visitant s'endinsa en l'exposició i els seus continguts banals multiformes.

Víctor Balcells Matas
Escriptor